

ΤΟ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟ ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗΣ ΓΙΟΡΤΗΣ

φυλακισμένοι Γερμανοί κατασκεύαζαν προχειρώς από κομμάτια ξύλου υποτυπώδη δένδρα που εστόλιζαν με ξέ ξου υποτυπώδη κεριά που εφτιαχναν μόνοι τους. Τό χριστουγεννιάτικο δένδρο αποτελοῦ-

σε γι' αὐτούς τήν ἔκφρασι τῆς ἐλπίδος, ὅτι ἡ εἰρήνη καὶ ἡ συμφιλίωσις τῶν λαῶν θά ἀπαλλάξουν ἀπὸ τέλους τὸν κόσμον ἀπὸ τὸν φθόνον τὸ μῖσος, τὴν ἐκδικησιν καὶ τὸν ἐγωϊσμό. Ἔτσι ἀπὸ τὴν ἀποψιν αὐτὴν μπορεῖ νά πῆ κανεὶς, ὅτι τὸ χριστουγεννιάτικο δένδρο εἶναι τὸ ὠραιότερο σύμβολο πού χάρισε ἡ Γερμανία στὸν κόσμον.

Τὰ τελευταῖα χρόνια ἀκούει κανεὶς ὠρισμένες ἐπικρισεις γιὰ μερικὲς ἀπὸ τὶς ἐξωτερικὲς ἐκδηλώσεις τῶν Χριστουγέννων. Πράγματι, τὰ ποικίλα χριστουγεννιάτικα στολίδια πού πωλοῦνται μέσα στοὺς δρόμους καὶ στὰ καταστήματα τῶν μεγάλων πόλεων, ἔχουν γίνει ἓνα σύμβολο τῆς ἀγορᾶς κατὰ τὶς ἡμέρες τῶν Χριστουγέννων. Τὸ πραγματικὸ ὅμως νόημα τῆς μεγάλης αὐτῆς ἑορτῆς εἶναι ἄλλο, ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους.

Κι' ὅταν βλέπη κανεὶς τὰ φῶτα τῶν δένδρων πού ἔχουν στηθῆ μπροστὰ στοὺς σιδηροδρομικοὺς σταθμοὺς ἢ στὶς μεγάλες πλατεῖες δὲν προεῖ παρά νά θυμηθῆ τὰ διγύγματα τοῦ Χριστοῦ.

Τὰ χριστουγεννιάτικα δένδρα στὶς πόλεις, πού φωτίζονται τώρα με ἠλεκτρικὲς λάμπες καὶ εἶναι ὀψλά σὰν ἓνα σπίτι, δὲν εἶναι παρά ὁ πομπώδης ἀπόγονος ἐνὸς ταπεινοῦ προγόνου. Γιὰ πολλοὺς αἰῶνες τὴν σεμνὴν λαμπρότητα αὐτοῦ τοῦ πρώτου δένδρου τὴν στολίζαν λίγα καὶ ἀπλά δῶρα πού ἔφεραν τὴν ἴδιαν χαρὰν στὶς καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων ὅπως καὶ τὰ σημερινὰ πλούσια προϊόντα τῆς συγχρόνου βιομηχανικῆς παραγωγῆς. Ἴσως μάλιστα ἡ χαρὰ νά ἦταν τότε μεγαλύτερη καὶ διότι οἱ ἀνθρώποι ἐνοιώθων περισσότερο τὸ βαθύτερο νόημα τῶν Χριστουγέννων. Ἀπὸ τὴν ἄλλην πλευρὰν ὁμως, τὸ ἀπλὸ φῶς τοῦ χριστουγεννιάτικου δένδρου ἀποτελεῖ σήμερα τὸ καλύτερο δείγμα νίκης τῶν δυνάμεων τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ψυχῆς. Φερμένο στὸ ζεστὸ σπίτι ἀπὸ τὸ χειμωμένο δάσος καὶ στολισμένο με τὰ φῶτα τῆς ἐλπίδας, δίνει στοὺς ἀνθρώπους δύναμι ν' ἀντισταθοῦν στὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως καὶ στὴν ἀπάνθρωπη βίαν. Ὅπως πρὶν ἀπὸ πεντακόσια χρόνια ἔτσι καὶ σήμερα τὸ χριστουγεννιάτικο δένδρο τονώνει τὴν πίστι τῶν ἀνθρώπων στὶς πραγματικὲς ἀξίες τῆς ζωῆς.

ΝΥΧΤΑ ΤΡΑΝΗ

Νύχτα τρανή, Πάνω ἀπ' τὴ γῆ τὴ μολυσμένη
περνᾷ ὁ Θεός... Σχιρτοβολᾷ κι' ἀγάλλετ'
[γῆ μας,
[ἡ ψυχὴ μας.

Περνᾷ ὁ Θεός καὶ σμίγουνε φύση θνητὴ καὶ
κι' ἀσήγητη στοὺς οὐρανοὺς ἀντηλαεὶ ἄνω-
[θεία
[ἴδια.

Νύχτα τρανή, γεμάτη φῶς, ψηλά στὸν οὐ-
βλέπω ἐν' ἀστέρι νά σκορπᾷ τὶς μαγικὲς του
[φάντες.

Ψάλλε, ψυχὴ μου, Τώρα πιά θά πάψω νά
Γλυκὲς φυτρώουν μέσα μου κι' ἀνοβολοῦν
[πονῶ.
[οἱ ἐλπίδες.

Νύχτα τρανή, ξανάειωμα τοῦ παλιωμένου
σὰν φῶς καὶ δύναμη ψυχῆς καὶ νοῦ Σὲ νοιώ-
[θω ἐντός μου.

Νύχτα τρανή. Ὁ Θεοῦ παιδί, στὴ βορεικῆ
[σου φάτνη.

Κόσμοι, φυλές, λαοί, γενιές, γιὰ νά Σὲ προ-
ἀκόβουν γεμάτοι ἀπὸ χαρὰ κι' ἀπὸ παλμὸ
κι' ἀπὸ τὸ φῶς πού χάρισε στὸν κόσμο ἡ
[γεννήσι σου.

Γ. ΒΕΡΙΤΗΣ

Τὸ ἔθιμο τοῦ χριστουγεννιάτικου δένδρου ἔχει διαδοθῆ σ' ὅλοκληρο τὸν κόσμο. Λίγοι ὅμως εἶναι αὐτοὶ πού ξέρουν τὴν ἱστορία του καὶ τὴν προέλευσί του. Τὸ χριστουγεννιάτικο δένδρο, λοιπόν, ἐγεννήθη τὸ 1539 στὴν Ἀλσατία, στὸ Στράμπουργ. Με τὸν καιρὸ καθιερώθηκε ἡ χρησιμοποίησίς του στὴ Γερμανία καὶ ἔγινε τὸ ἀπαραίτητον χριστουγεννιάτικόν σύμβολον με τὰ λαμπερά του φωτάκια καὶ τὰ πολυτίμητα στολίδια του. Στὴν Νότιο Γερμανία, ἀντὶ διὰ τὸ πατροπαράδοτον ἔλατον χρησιμοποιοῦν πεύκον ἢ καὶ ὄξυαν ἀκόμη. Σὲ μερικὲς περιοχὲς τῆς ἀνατολικῆς καὶ κεντρικῆς Γερμανίας συνηθίζεται τὸ στολίσμα τῶν σπιτιῶν με ἓνα σκαλιστὸν ξύλινον φανάρι ἢ τὴν χριστουγεννιάτικην πυραμίδα, πού ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕξη ἢ οκτὼ στεφάνια με λαμπάκια ἢ ἀναμμένα κεριά.

Τὸ στολίσμα τοῦ χριστουγεννιάτικου δένδρου ἀποτελεῖ γιὰ τὰ παιδιὰ ἰδίως τὴν πιά χαρούμενη πλευρὰ τοῦ ἔθιμου. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν χρησιμοποιοῦνται, ἐκτός ἀπὸ τὶς χρωματιστὲς γυάλινες μπάλλες, καρδία τυλιγμένα σὲ χρυσόχαρτο, μῆλα, γλυκὰ καὶ διάφορα γυαλιστερά ἀντικείμενα. Τὸ στολίσμα συμπληρώνεται με τὰ ἄστρα, κερτίνα ἢ κόκκινα κεριά, πού στερεώνονται στὰ κλαδιά τοῦ δένδρου.

Τὸ χριστουγεννιάτικο δένδρο τὸ βρίσκει κανεὶς σήμερα παντοῦ. Σὲ κάθε σχεδὸν σπίτι, στὶς χῶρες τῆς Εὐρώπης, στὰ καταστήματα τοῦ Λονδίνου καὶ τοῦ Παρισιοῦ, στὰ ἐστιατόρια τῶν ὕπερωκεανείων, στὴν καλύβα τῶν ξυλοκόπων τοῦ Καναδά, στὶς πόλεις καὶ τὰ χωριά τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς καὶ ἀκόμη σὲ ὠρισμένα μέρη τῆς Β. Ἀφρικῆς. Οἱ Γερμανοί, ὅπου κι' ἂν βρεθοῦν, φτιάχνουν τὸ δένδρο τους τὰ Χριστούγεννα. Καὶ ἂν δὲν βροῦν κανένα ἔλατο χρησιμοποιοῦν ἓνα πράσινο κλαδί ἀπὸ ὀποιοδήποτε δένδρο, πού τὸ στολίζουν σύμφωνα με τὰ πατροπαράδοτα ἔθιμά τους. Στὰ στρατόπεδα ἀγμάλωτων τῆς Ρωσίας με τὶς τῶσες ἀνθρώπινες τραγωδίες, οἱ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑ

ΜΑΓΝΗΤΗΣ ψυχών τὰ Χριστούγεννα καὶ ὄλες οἱ ἄλλες γιορτὲς τοῦ δωδεκαμήρου κόκλου. Ἐπὶ πλάτῃ τῆς Γῆς, ὅπου ἐκκλησία χριστιανικὴ πλάθεται τὸ ὄνειρο καὶ ἡ ὁμορφία τῆς γιορτῆς τῆς Γεννήσεως.

Λευκοί, μαυροί, κίτρινοι, μορφωμένοι καὶ ἀμόρφωτοι, ἀνεπτύγμενοι καὶ καθυστερημένοι λαοὶ νοιῶθουν τὴν ἴδια συγκίνησι καὶ ἐκδηλώνουν τὴν χαρὰ τους ποικιλότροπα.

Ὅπως εἶναι φυσικὸ ἡ μεγάλη γιορτὴ γιὰ νὰ εἶναι εὐφρόσυνη χρειάζεται τὸ ἀνάλογο περιβάλλον, τὸ κατάλληλο φαγητὸ μὲ τὴς παραδόσεις καὶ τὰ ἔθιμα. εἶναι γνωστὰ τὰ ὅσα γίνονται στὴν Ἑλλάδα, μιά καὶ ἡ χώρα μὲς ἔχει σχεδόν—μὲ λίγες παραλλαγὰς τὰ ἴδια ἔθιμα.

Θὰ ρίξουμε τώρα μιά ματιὰ «οὐτὰ πλάτῃ τοῦ Κόσμου» γιὰ νὰ δοῦμε πῶς γιορτάζεται ἡ μεγάλη Γιορτὴ τῆς Χριστιανοσύνης.

ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

Στὴν μεγάλην ὑπερατλαντικὴν χώρα ὑπάρχει ἀναμφισβήτητὰ ἡ παράδοση τῆς Γαλοπούλας καὶ τὸ ἀνοίγμα τῆς Σαμπάνιας. Μύριοι τρόποι γιὰ νὰ γίνῃ νόστιμο φαγητὸ τῆς γαλοπούλας, μὲ γεμίσματα ποὺ εἶναι σωστὰ... ἀποθήκη μπαχαρικών, φρούτων, ξηρῶν καρπῶν καὶ ἐντοσθίων ἀπὸ ἄλλα πουλιά ἢ ζῶα.

Μεγαλοπρεπὴ Χριστουγεννιάτικα δέντρα, καταστόλιστες πλατείες, δρόμοι ἀπίθανοι φωταγωγημένοι. Ἰδιαίτερα στὴ Νέα Ὑόρκη ποὺ εἶναι ἡ καρδιά καὶ τὸ πνεῦμα τῆς σύγχρονης ἀμερικάνικης ζωῆς. Μὲ κέντρο

τὴν 5ῃ λεωφόρο, τὴν Μάντισσον Ἀβενίου καὶ τὴς ἄλλες μεγάλες ἀρτηρίες. Ἄνθρωποι ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς συναντιοῦνται σὺν Μπρόντ-

γουαίη. Ἀπὸ μεγάφωνα, τρανζίστορ, ραδιοκίκα, ἄλλα καὶ μπάντες, ἀκούγονται τραγούδια καὶ Χριστουγεννιάτικοι ὕμνοι.

Ἡ ἐπίσημη ἐναρξὴ τῆς χριστουγεννιάτικης περιόδου ἀρχίζει μὲ τὴν παρέλαση τῶν παιχιδιῶν σὺν Μπρόντ γουαίη, ποὺ ὀργανώνουν τὰ μεγάλα καταστήματα. Ἀδελφὴ ἡ πατροκαράδοτη πιά παρέλαση δίνει τὸ σύνθημα στοὺς γονεῖς γιὰ τὴς Χριστουγεννιάτικες ἀγορὰς τους. Ὅλοι ψωνίζουν καὶ αὐτὸ τὸ πανδαμῖο συνεχίζεται ὡς τὴ νύχτα τοῦ Ἁγίου Σουλβέστερ. εἶναι ἡ νύχτα ποὺ ἑκατοντάδες χιλιάδων Νεοθωρκεζῶν στριμώχονται στὴν Τάιμς Σκουαίρ καὶ τὸ Μπρόντ γουαίη, γιὰ νὰ χαιρετήσουν μὲ φωνές, γέλοια καὶ τραγούδια τὴν εἰσοδο τοῦ νέου ἔτους, ἐνῶ ἡ πατροκαράδοτη «Ἁγία Νύχτα» καὶ τὸ «Ἀουλντ-Λάιντ-Σάιν», τὸ γνωστὸ σκατῆρικο τραγούδι, ἀκούγονται ἀπ' ὅλες τὴς διαφορετικῆς προφορῆς μίαν πολὺγλωσσης πόλης.

ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΑ

τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων στὴν βραϊθρο, τὰ παιδιά κόβουν «γκὸ» καὶ «οὔ» ποὺ βάζουν παντοῦ σὺν σπῆι.

τὴν νύχτα τῆς 24ης πρὸ τὴν 25ῃ μὲ τὰ φῶτα σβηστά, κάθε προσκεκλημένος παίρνει ἀπὸ ἕνα ἀσημένιο πιάτο, σταφύλια Μαλάγας, χωρίς κουκοῦτσια, πασαλισμένα μὲ ζάχαρι καὶ βουτημένα σὺν κονιάκ. Τρώγοντας κάθε ρόγα, κάνει μιά εὐχή.

Ἐπὶ μενοῦ τῶν Χριστουγέννων, φεγουράρει ἡ πατροκαράδοτη κουεϊγκα, ποτισμένη μὲ μπράντυ καὶ καμωμένη ἀπὸ 50 διάφορα συστατικά (ἡ κατασκευὴ τῆς ἀρχίζει 3 ἑβδομάδες προηγουμένως). Κατὰ τοὺς Ἄγγλους, ἡ συνταγὴ τῆς ὀφείλεται στοὺς Τρεῖς Μάγους.

ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

τὸ στεφάνι τῶν Χριστουγέννων εἶναι τὸ πρῶτο σημάδι τῆς Γιορτῆς. εἶναι καμωμένο ἀπὸ κλαδί ἐλάτου καὶ φέρει 4 κεριά. Κάθε Κυριακὴ τοῦ Δεκεμβρίου, τὸ βράδυ, ἡ μητέρα ἀνάβει ἕνα ἀπὸ τὰ κεριά.

Ἐπὶ 6 Δεκεμβρίου τοῦ Ἁγίου Νικολάου τὰ παιδιά βάζουν τὰ παπούτσια τους μπροστὰ στὴν πόρτα καὶ τὰ βρίσκουν τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωὶ γεμάτα φρούτα καὶ καρδιά ἀν ἦσαν καλὰ παιδιά ἢ μὲ μιά βέργα ἀν ἦσαν ἀνοσιπλάκωτα.

Ἐπὶ 24 Δεκεμβρίου, τὸ μεσημέρι, παθεῖ στὴν χώρα κάθε δραστηριότης. Οἱ οἰκογένειες στολίζουν τὸ δέντρο καὶ κατὰ τὴς 6 τὸ ἀπόγευμα μιά καμπάνα καλεῖ τὰ παιδιά στὴν διανομὴ τῶν δώρων. Ἀυτὰ ἔχουν συγκεντρωθῆ πάνω σ' ἕνα τραπέζι γύρω ἀπὸ τὸ δέντρο, ποὺ εἶναι καταστόλιστο.

τὰ σημερινὰ θρησκευτικὰ ἔθιμα, ποὺ ἔχουν τὴς ρίζες τους στὴν προχριστιανικὴ ἐποχὴ, συνοδεύονται μὲ ἕνα ἀστρονομικὸ φαινόμενο, τὴ χειμερινὴ τροπὴ τοῦ ἡλίου, ποὺ πραγματοποιεῖται στίς 21 Δεκεμβρίου. Ἡ μέρα αὐτὴ, κατὰ τὴν ὁποία ὁ ἥλιος ἀρχίζει ν' ἀνεβαίνει καὶ πάλι, πάρθηκε ἀπὸ τὴ χριστιανικὴ ἐκκλησία γιὰ νὰ συμβολίζει τὸ φῶς, ποὺ χάρισε σὺν κόσμῳ ὁ Χριστὸς μὲ τὴ γέννησή του. τὸ «φῶς τῆς ἱερῆς βραδυῆς», ὅπως λέγεται τὸ συναντικεῖς στὴ Γερμανία πρὶν ἀπὸ ἀρκετοὺς αἰῶνες.

ΣΤΗΝ ΑΥΣΤΡΙΑ

τὴν νύχτα τῆς 5ης πρὸς τὴν 6ην Δεκεμβρίου, ὁ Ἅγιος Νικόλαος βάζει τὰ δῶρα του σὺν παπούτσια τῶν καλῶν παιδιῶν. τὸ γέφυμα τῶν Χριστουγέννων τελειώνει πάντοτε μὲ μιά μηλόπιττα. Σὺμφωνά μὲ τὸ ἔθιμο καὶ γιὰ νὰ δοκιμασθῇ ἡ λεπτότης

ΝΑ ΣΤΑ ΠΛΑΤΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΕΘΙΜΑ, ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ, ΦΑΓΟΠΟΤΙΑ

της ζύμης, πρέπει ανάμεσά της να μπορεί να διαβάσει κανείς ένα έρωτικό γράμμα.

ΣΤΗ ΔΑΝΙΑ

Όλα γίνονται γύρω από το έλατο που λάμπει με χίλιες φωτιές. Στο δείπνο το βράδυ, αυτός που βρίσκεται το αμύγδαλο κρυμμένο στην κούπα, έχει δικαίωμα σε ένα δώρο... Ός ποιόν κατασκευάζεται ειδικά μία μύρα που ονομάζεται «Μύρα Χριστουγέννων».

Στην ύπαιθρο είναι συνήθεια να τοποθετήται μπροστά στην είσοδο ή στο σταθλο, ένα βαθύ πιάτο με ρύζι για τόν «έπισκέπτη τών Χριστουγέννων». Ένα δεμάτι σανός, κρεμασμένο σε ένα κλαδί, χρησιμεύει για συμπόσιο τών πουλιών.

Στη Δανία το κατ' έξοχή Χριστουγεννιάτικο φαγητό, στην πατρίδα του Άντερσεν, είναι η ψαρόσουπα. Μέσα σ' αυτή κρύβουν τό χρυσό νόμισμα. Με την πίττα τή χριστουγεννιάτικη ταίζουν τά ζώα του σπιτιού αλλά και τά σπουργίτια. Πριν ξεκινήσουν για τήν εκκλησιά, στην άλλη ή στον κήπο του σπιτιού τοποθετούν οι Δανέζοι ένα πιάτο γεμάτο ψαρόπιττα κι' άλλο πιάτο στην πόρτα του σταύλου με «πόριτζ». Αυτά προορίζονται για τούς «Νισερ», τά μικρά αγαθά πνεύματα που φρουρούν τά δανέζικα σπίτια. Τά πιάτα τού πρωί βρίσκονται άδεια. Άλλά σε κάθε δανέζικο σπιτικό υπάρχει τουλάχιστο μία γάτα...

ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ

Είναι μία οικογενειακή γιορτή και τό μενού παραμένει σχεδόν αμετάβλητο (ιδίως στην Μαδρίτη) κόκ-

κινο λάχανο, ψάρι στο φούρνο, γάλος γεμιστός με μίγμα από ζαμπόν, αυγά, λουκάνικα και σταφίδες. Τά παιδιά αναγγέλλουν τήν Γέννησι του Θείου Βρέφους με τραγούδια και δρυάνα. Τά δώρα τους θά τά πάρουν τά Φάτα.

ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΑ

Τά Χριστούγεννα στη Γαλλία είναι ποίηση και λυρισμός. Ένα είδος χριστιανικής ανακαλής, ένα μαγικό διάλειμμα στη μονοτονία τής καθημερινής ζωής. Μία ποίηση που εξυψώνει τή γιορτή σε καθολική εκδήλωση καλής θελήσεως. Αυτή τή μέρα, χιλιάδες πιστοί, φτωχοί και πλούσιοι, προνομιούχοι κι' άδικημένοι από τή ζωή, γέροι και παιδιά κοιτώνοθν διακριτικά και μυστηριακά, ενωμένοι με τά ίδια συνθήματα πίστεως. Στην Άλσατία τά Χριστούγεννα αποκτούν δημοτικό χαρακτήρα. Τά έθιμα είναι πιό γνήσια και σταθερά. Η εικόνα τών «κλωσάρ», τών φτωχών διάβόλων τής γαλλικής πρωτεύουσας που μαζεμένοι κάτω από τίς γέφυρες του Σηκουάνα, γιορτάζουν κι' αυτοί τή γέννηση του Θείου Βρέφους, για να ξεχάσουν για λίγο τή μιζέρια και τή ροχαζιά τους, δίνει ξεχωριστή ατμόσφαιρα στη χριστουγεννιάτικη γιορτή.

ΣΤΗ ΣΟΥΗΔΙΑ

Τά Χριστούγεννα ετοιμάζονται από πολύ πριν. Τής Άγίας Λουκίας, τήν νύχτα τής 13ης Δεκεμβρίου, τό κορίτσι του σπιτιού ντυμένο με μακρό άσπρο πουκάμισο και με στεφάνι από φύλλα και κεριά στο κεφάλι, προσφέρει στον καθένα τσάι και γλυκίσματα, με περίεργα σχήματα. Όπως και στις άλλες σκανδιναβικές χώρες, ή είσοδος φωτίζεται από ένα φανάρι σε σχήμα αστέρος.

Όλα τά διακοσμητικά είναι από άχυρο, άστέρι, πουλί, λουλούδια.

ΣΤΗΝ ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Στίς 6 Δεκεμβρίου ο Άγιος Νικόλαος ντυμένος πορφυρά και κρατώντας χρυσή πατερίτσα στο χέρι, φέρνει δώρα στα καλά παιδιά.

Συνοδευόμενος από τόν ύπρητη του τόν Μαύρο Πέτρο, έρχεται έφιππος από τήν Ίσπανία. Τά παιδιά έχουν βάλλει στα παπούτσια τους σανό και καρότα για τό κουρασμένο άλογό του.

ΣΤΗΝ ΠΟΡΤΟΓΑΛΛΙΑ

Γιά τούς Πορτογάλους τά Χριστούγεννα είναι μία γιορτή κυρίως θρησκευτική. Δεν υπάρχουν έλατα, ούτε κλαδιά «Ου» αλλά σε κάθε σπίτι υπάρχει μία φάτνη, συχνά ύψους 2 μέτρων. Μετά από πλούσιο γεύμα προσφέρουν αυτά μελάτα με ζάχαρι. Είναι χωνευτικά και φέρνουν ύγεια και εύτυχία.

ΣΤΟ ΜΕΞΙΚΟ

Τά Χριστούγεννα είναι γιορτή γεμάτη χαρά. Είς ανάμνησιν του Ίωσήφ και τής Μαρίας, ένα ζευγάρι κτυπάει σε μία φιλική πόρτα και ζητάει φιλοξενία. Επιμένει. Τελικά του έπιτρέπουν να μπη μέσα με τραγούδια. Μέσα στο δωμάτιο υπάρχει μία μεγάλη, πλήννη κολοκύθα, κρεμασμένη στην όροφή. Τά παιδιά τήν κτυπάνε μ' ένα ραβδί και από αυτή πέφτουν πλήθος δώρα.

